

Er ref: NV-06649-18
Vårt dnr: 2019/0037

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

Stockholm 28 november 2019

Yttrande över förslag till nya föreskrifter om rovdjursförvaltning

Jakt och viltförvaltningen ska underordnas och bidra till genomförandet av Sveriges internationella och EU-rättsliga åtaganden, framförallt fågel- respektive art- och habitatdirektivet. Det övergripande målet för alla viltarter – inte endast de som omfattas av EU-direktiven – ska vara att de upprätthålls i, och i förekommande fall restaureras till, gynnsam bevarandestatus.

Arter som enligt vetenskapliga bedömningar, grundade på allt relevant vetenskapligt underlag, inte har gynnsam bevarandestatus ska inte jagas. Dessa arter, menar Naturskyddsföreningen, har enligt bedömning utifrån den tillgängliga kunskapen och med hänsyn till omfattande illegal jakt, inte sin långsiktiga överlevnad säkerställd inom landet. Undantag från denna princip anser Naturskyddsföreningen får ske endast under vissa omständigheter när det gäller skydds jakt.

Sammanfattning

Naturskyddsföreningen anser att:

- Utgångspunkten ska vara att arter som inte har uppnått gynnsam bevarandestatus, tolkat med försiktighetsprincipen som marginal, eller som finns upptagna som hotade eller nära hotade på den nationella rödlistan, inte ska få jagas.
- Skydds jakt ska kunna tillåtas vid omfattande skador och så länge det är förenligt med lagstiftningen om gynnsam bevarandestatus, och först när förebyggande åtgärder och kompensation inte räcker till.

- All jakt ska ske varsamt och respektfullt, med god jaktetik, och äga rum inom ramen för ett hållbart nyttjande. Här ser föreningen ett stort behov av reformer av såväl jaktmetoder som när det gäller vilka myndigheter som ska fatta vilka beslut, samt för processen för beslutfattandet.

Specifika synpunkter

Jakt med drivande hundar (löshunds jakt).

Löshunds jakt är en vanlig jaktform i Sverige. Ett så kallat drev kan pågå i flera timmar och kan innebära en våldsam stress för det jagade djuret, varför jaktformen kan diskuteras från djurskyddssynpunkt. Därför måste större krav ställas på hundföraren, bland annat bör utbildning vara obligatorisk för jakt med drivande hund. Naturskyddsföreningen anser att hundförarens eget ansvar för hundens säkerhet bör klarläggas juridiskt. Alla löshundförare bör ha genomgått särskild utbildning, lämpligen kopplad till jägarexamen. I de fall drivande hundar används bör raser och individer prioriteras som stressar djuren så lite som möjligt. Löshunds jaktens djurskydds- och etiska konsekvenser behöver noggrannare utredas.

Naturskyddsföreningen anser att jakt med hund vid jakt efter rovdjur starkt kan ifrågasättas med tanke på stressen som det jagade djuret upplever. Att permanenta i föreskrifter att upp till tre hundar får användas vid jakt efter varg är i vårt tycke inte förenligt med god jaktetik och torde strida mot jaktlagens 27 § att viltet inte får utsättas för onödigt lidande. Jakt efter varg med hund bör överhuvudtaget inte vara tillåtet. Vi anser att Naturvårdsverket behöver visa att det föreslagna antalet hundar som ska tillåtas inte utsätter viltet för onödigt lidande, istället för att enbart peka på hur framgångsrik jakt med tre hundar är. Om hundanvändning anses vara en förutsättning för rovdjurs jakt bör inte tre, utan maximalt två hundar tillåtas (två hundar nämns i konsekvensutredningen). Naturskyddsföreningen anser vidare att ett förtydligande om vilka tider som gäller för jaktträning på varg behöver göras i förordning, men också förtydligas i föreskrifterna.

Fällfångst

Det krävs idag ingen särskild utbildning, inte heller jägarexamen, eller något särskilt tillstånd för att använda fällor annat än i vissa fall, till exempel fotsnara för rävar. Det enda krav som för närvarande gäller är jaktkort. Villkoren

för bedrivandet av fällfångst regleras i Naturvårdsverkets föreskrifter. Enligt dessa måste fällan vara märkt med namn och adress på ägaren. Regler för hur fällan ska vittjas finns också. Däremot finns i allmänhet inget krav på att anmäla fällans placering eller krav på larmanordning och omedelbar vittjning. För lofällor gäller sedan 2008 att de ska koordinatsättas och anmälas till länsstyrelsen innan jakten börjar. Samhällets tillsyn är idag i praktiken obetydlig eller rent av obefintlig.

Fällfångst ökar risken för illegal jakt på fridlysta arter, liksom bifångst av andra djur, inkl. tamdjur. De fångade djuren utsätts också i många fall för onödigt lidande, både genom fysiska skador som de orsakar sig själva när de försöker ta sig ut och den stress som det innebär för dem.

Naturskyddsföreningen anser att användningen av fällor för rovdjur som lo, grävling och mård, liksom fällor och snaror för räv, ska förbjudas. Vissa möjligheter till undantag kan i särskilda fall behövas, och ska då förutsätta specialtillstånd, inklusive krav på särskild utbildning. Alla typer av fällor skall vara godkända av myndighet, och vid godkännandet ska djurskyddsaspekter väga starkt, dvs. fällan ska vara konstruerad så att djuret inte riskerar onödigt lidande. Djurskyddskraven får inte vara lägre än vid jakt i övrigt. Effektiva larmsystem ska vara obligatoriskt och täta kontroller ska alltid ske.

Fällfångst av lodjur har tillåtits igen efter tidigare moratorium. Naturskyddsföreningen efterlyser resultatet av den utredning av fällfångsten som utlovades i samband med att moratoriet infördes. Flera tidigare utredningar och rapporter från fällfångst både i Sverige (bl.a. från Statens Veterinärmedicinska Anstalt) och utomlands har påvisat skador och oacceptabel stress för vilda kattdjur som lodjur. De fångade djuren utsätts också i många fall för onödigt lidande, både genom fysiska skador som de orsakar sig själva när de försöker ta sig ut och den stress som det innebär för dem. Användning av fällor tillåts av länsstyrelserna framförallt i det norra rovdjursförvaltningsområdet, där man bl.a. hänvisar till jakttraditioner. Naturvårdsverket bör upphöra med delegationen till länsstyrelserna, och helt förbjuda fällfångst av lo.

Övriga kommentarer på respektive kapitel och paragraf

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

3 §

Åtel

Vad avses med "eller på annat sätt iordningsställt i jaktsyfte"? Föreningen föreslår att meningen tas bort.

2 kap. Samverkan, mål och planering.

6 §

Rovdjursförvaltningsplaner

Föreningen anser att "ta hänsyn till" bör ersättas med "följa/beakta".

3 kap. Licensjaktens inriktning

4§

Arter som berörs och djur som får fällas

Föreningen ifrågasätter lämpligheten i detta-. Det beror på när licensjakten utförs. Om t ex lojakten även sker under hösten får inte honor skjutas från ungarna. Föreningen föreslår att paragrafen utgår.

7 §

Hundanvändning

Träning av 2-3 jakthundar före licensjakten berörs över huvud taget inte i konsekvensutredningen. Föreningen motsätter sig denna hundanvändning på de stora rovdjuren före jaktstarten. Föreningen är starkt kritisk till användning av hund vid jakt efter de rovdjur som ingår i rovdjursförvaltningen överhuvudtaget och menar att djurskyddskonsekvenserna för det jagade djuret behöver klargöras

§8

Åteljakt på björn

Om ingen separat jaktkvot är tillåten vid åtel vill föreningen att Naturvårdsverket klargör vilken påföljd som kan komma i fråga om exempelvis en järv eller varg skjuts vid en åtel.

§ 9

Föreningen föreslår följande tillägg: "En åtel ska varje år föränmälas till länsstyrelsen senast en månad före licensjaktens start, med exakt angivelse av plats (10 m noggrannhet) och huvudskalig föda."

Kap 4 Licensjaktens omfattning

§1

Föreningen förordar förslag 2 med följande tillägg, "Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn ska gälla minst 35 dagar inom perioden från och med den 21 augusti till och med den 15 oktober".

§2

Föreningen förordar förslag 2

"Länsstyrelsens beslut om licensjakt på järv ska gälla minst 30 dagar under perioden från och med 2 januari till och med den 15 februari."

§3

Föreningen förordar förslag 2

"Länsstyrelsens beslut om licensjakt på järv ska gälla minst 30 dagar under perioden från och med den 1 oktober till och med den 31 december".

§4

Föreningen förordar förslag 2

"minst 30 dagar mellan 1 mars t o m 15 april".

Förslag till nytt kapitel från Naturskyddsföreningen

5 kap. Anmälan och avgift

§1

Jägare som avser att delta i licensjakt efter björn, varg, järv eller lo ska årligen anmäla sitt deltagande i rovdjursjakt till jaktkortsregistret. Vid anmälan betalas en särskilt rovdjursavgift.

§2

Jägare som deltar i licensjakt efter björn, varg, järv eller lo ska årligen betala en särskild rovdjursavgift för samhällets omkostnader för licensjakt efter rovdjur.

6 kap. Kontroll

§4

Föreningen föreslår ett tillägg i punkt 3 "ska dessa djur inte avräknas den pågående licenstilldelningen.

§ 5

Föreningen föreslår ett tillägg: "ska ske till länsstyrelsen snarast och senast inom en timme".

Det här yttrandet har utarbetats av Isak Isaksson, sakkunnig naturvård.

För Naturskyddsföreningen,

Stockholm, datum som ovan.

Johanna Sandahl
Ordförande

Louise Karlberg
Chef, Skog och Naturvårdsavd.